

Štev. 3.

Leto 5.

Izhaja dvakrat na mesec.

Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Delav. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

V borbi za socialne pravice in delavsko varstvo.

Velika protestna zborovanja in seje delavstva po celi državi.

Ko je delavstvo zvedelo za tajne predloge jugoslovanskih delodajalcev glede poslabšanja socialne zakonodaje in delavskega varstva, je organizirano delavstvo po vsej Jugoslaviji odgovorilo z mogočnimi protesti.

Od 4. januarja 1930 pa do danes se vršijo v dravski banovini (v Sloveniji) seje odborov in zborovanja.

Tako je Savez Metalnih Radnika imel dosedaj 8 zborovanj z udeležbo 905 članov; Ujedinjeni Savez železničarjev 20 zborovanj z udeležbo 890 članov; Splošna delavska zveza 13 zborovanj z udeležbo 770 članov; Zveza rudarjev 9 zborovanj z udeležbo 850 članov; lesni delavci 5 zborovanj z udeležbo 420 članov; živilski delavci 3 zborovanja z udeležbo 160 članov; privatni nameščenci 3 zborovanja z udeležbo 90 članov; oblačilni delavci 2 zborovanja z udeležbo 45 članov. Ljubljana, zborovanje v dvorani Delavske zbornice z udeležbo 300 delavskih zapornikov in funkcionarjev.

Skupaj je bilo vsega 64 zborovanj z udeležbo 4430 organizirane delavstva.

Poslalo se je na ministrstvo socialne politike 64 vlog ozir. resolucij. Deputacij na okrajna glavarstva je bilo 53, ki so vložile resolucije, da tudi okrajni glavarji izrečejo v obrambo socialnih zakonov svojo besedo.

Strokovne organizacije so pozvale tudi podeželske občine, da izreko svojo besedo. Zakaj kmečke občine so enako prizadete pri poslabšanju posebno bolniškega zavarovanja. Če se ne uzakoni zadostno starostno zavarovanje obrtnih in industrijskih delavcev, bodo morale zopet skrbeti za nje, ko bodo izčrpani in onemogli, domovinske občine.

In kolikor imamo poročil, so kmečke občine to tudi storile. Tako sta v tem slučaju delavec in kmet nastopila skupno proti nameram obrtniških in industrijskih krogov.

Enaka protestna zborovanja je priredilo delavstvo tudi po drugih delih države, v bivši Srbiji, Vojvodini, Dalmaciji, Bosni in na Hrvaškem. Zborovanja so bila povsod dobro obiskana. Tako se je udeležilo protestnega shoda v Beogradu, na katerem je bil glavni poročevalec centralni tajnik delavskih zbornic, dr. Živko Topalović, 2000 delavcev.

Vprašanje, ki je na dnevnem redu, ni malenkostno, ker se tiče okoli dveh milijonov jugoslovanskih državljanov. Da so delavci in nameščenci v pravici, dokazuje tudi to, da se delavske organizacije upajo z lahko vestjo zagovarjati svoje zahteve pred vso javnostjo, dočim »gospodarski krogi« svoje nakane in predloge skrivajo. Vzemimo za primer samo ljubljansko trgovsko zbornico, ki jo je predsednik Delavske zbornice sodr. Čobal javno pozval, naj pove, kakšno stališče zavzema v teh vprašanjih, toda doslej se še ni oglasila, kar pomeni, da se strinja z nezaslišano reakcionarno politiko ljudi, ki teh vprašanj ne razumejo.

Tako se nam zdi, kakor bi bila socialna, gospodarska in državljanska veda za te ljudi — španska vas.

Le z združenimi močmi bomo ohranili svoje pravice.

Sodrug! Delavci! Nameščenci! Odstranite nevarnost! Vsi v organizacijo, da vzdržimo!

In vendar, delavska pravična stvar mora zmagati tudi v tem nenakem boju. Proti nakanam »gospodarskih krogov« se bo delavstvo

borilo dalje in dalje. Naj se torej »gospodarski krogi« ne šalijo: ker vsaki krivici sledi za krivce bridka pravica.

Rajhenburška železniška nesreča pred sodiščem.

Obtoženi prometni uradnik Rantaša oproščen. — Odločilne izjave železniškega strokovnjaka. — Veliko zanimanje v krogih železničarjev.

V Celju se je dne 1. februarja t. l. pričela pred tričlanskim senatom ob 10.30 razprava proti prometnemu uradniku Alojziju Rantaši zaradi velike železniške katastrofe, ki se je dogodila v noči od 2. na 3. novembra v Rajhenburgu, kjer je ekspresni vlak zavozil v tovorni vlak ter so pri tem izgubili življenje vlakovodja Vodlak, strojevodja Arzenšek in kurjač Jeromen. Katastrofa je čitateljem še v dobrem spominu. Materijalna škoda je bila po železniški direkciji ocenjena na 670.000 Din.

Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Dolničar, prisednika sta bila s. o. s. Levičnik in s. o. s. Detiček, obtožnico je zastopal državni tožilec dr. Rus, obtoženca pa je zagovarjal odvetnik Fran Milčinski iz Ljubljane. Za razpravo je vladalo izredno zanimanje in so dvorano predvsem napolnili železniški uradniki in uslužbenci.

Obtoženi Rantaša je zasnoval svoj zagovor na tem, da se je že v vojni zaradi neprestanega bivanja na fronti popolnoma zrahljalo njegovo živčno stanje, poslabšalo pa se je še, ker se je zadnjih deset let neprestano nahajal v težavni in odgovorni službi na glavnih progah. V lanskem poletju je že prosil za premestitev in za pisarniško zaposlitev. Prošnji je bilo že ugodeno, toda začasno je bil vendar še dirigiran na rajhenburško postajo. Popolnoma izčrpan in utrujen se je usodnega večera podal v službo in na prošnjo svojega tovariša na sosednji postaji Blanci prevzel še celo uvoz tovornega vlaka. Na rajhenburški postaji manjka uvozni signal. Ko se je prigodila katastrofa, je Rantaša ves strl in v domnevi, da je ves ekspresni vlak zgrmel v Savo, v trenutku sklenil končati si življenje. Prerezal si je žile na obeh rokah — in se zavedel šele naslednji dan v krški bolnici.

Priča Gmajnič, kretnik iz Rajhenburga, je v celoti potrdil obtoženčeve navedbe. Orientacija je

bila v oni usodni jesenski noči silno težavna, ležala je gosta megla.

Zelo važna je nato bila sodba izvedenca, upokojenega prometnega kontrolorja g. Froleja. Navajal je v glavnem: na progi Zidani most—Zagreb je promet izredno močan in služba težavna. Enotirna proga je takorekoč prenatrpana z vlaki. Tako stanje zahteva od prometnega osebja skrajno napetost živcev. Na vprašanje zagovornika je izvedenec Frole izjavil, da znaša kapaciteta te proge dnevno 40 do 50 vlakov, dočim jih dnevno vozi 54 do 56.

Državni tožilec dr. Rus je ugotavljal obtoženčovo krivdo na osnovi paragrafov o malomarnem izvrševanju prometne službe. Upošteva vse olajševalne okolnosti, tako predvsem intenzivni promet, pomanjkanje varnostnih naprav in stroge kazni zaradi zamud, je državni tožilec vendar vztrajal na obtožbi in kazni, podarjajoč, da se je katastrofa primerila le zato, ker obtoženec ni ravnal po pravilih prometne službe.

Zagovornik Milčinski je izpodbijal obtožbo, opirajoč se čvrsto na navedene olajšilne okolnosti in na navedbe železniškega strokovnjaka. Orisal je derutno živčno stanje obtoženca, ki se je po prestanih grozotah svetovne vojne posvetil težavni službi pri železnici in ga je katastrofa dohitela, ko je že na kraju svojih moči in se mu je že upravičeno obetala premestitev v lažjo službo.

Sodni senat se je umaknil k posvetovanju, ki je trajalo ¼ ure. Ob splošni pozornosti je bila nato razglašena oprostilna sodba, utemeljena z izjavami izvedenca, zagovorom obtoženca in navedbami zagovornika. Ob 13.30 je bila razprava zaključena in Rantaša je v spremstvu številnih tovarišev zapustil sodno dvorano.

Po ljubljanskem dnevniku »Jutro« smo priobčili gornje poročilo o sodnijski obravnavi ter upamo, da

bo železniški upravi glasen memento, da ne bo v bodoče vsako krivdo na nezgodah zvrčala na osebje, ki je z delom preobloženo in izmučeno, marveč, da bo podvzela vse korake, da se stanje in služba osebja, predvsem pa eksekutivnega zboljša, uvede 8 urnik in odobri osebju redne odmore. Mesto okrožnice glede kazni in dolžnosti, pričakujemo, da bo z gledala dnevno luč tudi okrožnica o pravicah in ugodnostih, ki pristojne osobju.

Direktorjeva okrožnica.

Pod naslovom:

Vestno in točno vršenje službe; dolžnosti in prava osebja in strokovnih organizacij; njihovo in obstoječih zadrug socialno udeleževanje, skrb uprave za osebje, je izdal ljubljanski železniški direktor daljšo okrožnico, iz katere prinašamo posamezne izvlečke. Glede železniških nezgod piše g. direktor sledeče:

V mojem pozdravnem razpisu števil. 162-I od 9. dec. 1929, sem izrazil nado, da ni popustila vzorna disciplina in red, točnost in sigurnost v prometu, niti priznana strokovna sposobnost in dobra volja, zdrav smisel in brezpogojna požrtvovalnost našega železničarja; pa sem pozval celokupno osebje, da podvoji svoje sile in energijo, tako da bo ljubljanska direkcija prva. Izjavil sem obenem, da se bom vselej in povsod najtopleje zavzel za vse osebje, ter sem že tudi storil v svoji oblasti marsikateri koristen korak in bom na tem potu tudi vztrajal.

Na žalost moram danes poudariti, da sem z druge strani v svojih iskrenih nadah malo razočaran: številne nezgode in tudi večje železniške nesreče zadnjih časov dajo povoda bojazni, da so gori navedene odlike in svojine našega železničarja popustile, tako, da je naše prvenstvo in dober glas slovenskega železničarja v pitanju; niti sem našel v pričakovani polni meri one dobre volje in zdravega smisla za zdrav red in čvrsto disciplino za pomirjenje duhov in požrtvovalno tekmovanje samo v stvarnem delu in v vsem dobrem, posebno tudi izven službe kakor sem to opravičeno pričakoval v današnjem času pozitivnega državnega življenja, delovanja in upravljanja po Najvišjih intencijah, niti razumevajo vse strokovne organizacije pravilno svoja prava in dolžnosti.

In dalje:

Za vse poslednje nezgode niso krive nedovoljne naprave ali neki drugi nedostaki — kakor se te govornice na brezvesten način širijo v javnosti —, temveč nepazljivost in površnost osebja, odsotnost vseh predomenjenih temeljnih vrlin vsakega vestnega železničarja. Niso temu krive drakonske kazni, kajti z vsako žel. nesrečo zagrešijo krivci zločin nad potniškim svetom — javnostjo, zločin nad državno imovino in tudi zločin nad svojo lastno obiteljo in vsemi svojimi kolegi-železničarji.

S tako konstatacijo g. direktorja, da so krivi nezgod le železničarji sami, se ne moremo strinjati ter nas veseli, da se sedaj razne železniške nezgode obravnavajo pred rednimi sodišči in je ter bo za nas izrek sodišč merodajen in ta izrek je bil doslej in upamo, da bo tudi v bodoče v prilog železničarjem. Tudi v bodoče bomo z vsemi sredstvi ščitili železničarje, ker dokler ne bo uveden v vsej eksekutivni službi 8 urnik, se ne bo redno dajalo odmore in zboljšalo gnotni položaj osebja, bo za železniške nezgode — hočeš ali nočeš — odgovarjal tudi dotični, ki ne ukrene vse, da bi se striktno izvajali tudi vsi oni zakoni, ki govore o pravicah osebja.

Glede organizacij pa daje g. direktor sledeča navodila:

Zato želim in opravičeno pričakujem tudi od vseh žel. strokovnih udruženj oz. organizacij, da bodo prilagodile svoje ponašanje in delovanje navedenim idejam današnjega časa in pa sledečim načelom:

1. Strokovna organizacija bodi predvsem strokovna, ter deluj za izpopolnjevanje strokovnega znanja svojih članov, od-

gajaj značaje ter jih poučuj na drugarski način in opozarjaj prijateljski na vse težke posledice za ustanovo in samega uslužbenca, ki nastanejo iz nesposobnosti in neznanja, nevestnosti in nepazljivosti, lahkomišelnosti in površnosti v službi!

2. Strokovna organizacija naj skrbi dalje za splošno izobrazbo svojih članov, za prosveto in kulturo, oplemenjevanje srca in duše s propovedanjem strpljenja in bratske ljubezni, z bujenjem državne in nacionalne zavesti, dalje z drugarskim navajanjem človeka k štednji in treznemu življenju, k redu, čistoči in higijeni sploh.

3. Najširši delokrog se nudi strokovnim organizacijam na socialnem polju v medsebojnem pomaganju, posebno v slučaju bolezni, smrti ali druge nesreče, kakor tudi z nesebičnim sodelovanjem pri različnih človekoljubnih akcijah za lajšanje splošne bede in težkega življenja stanovskih tovarišev.

4. Vestnemu pojmovanju in vršenju svoje naloge v smislu prvih treh točk, se more v drugi vrsti pridružiti težnja strokovne organizacije, da pomaga železniški upravi z dobrimi nasveti in zdravimi pozitivnimi predlogi v cilju napredka železniške službe in občega zboljšanja materialnega stanja, razume se v dostojni obliki in na spoštljiv način.

5. Nikakor pa niso simpatične intervencije poedinih organizacij za posameznike v njihovih osebnih zadevah, pritožbah in prošnjah. Posameznim uslužbencem je z zakonom zagotovljeno vsako pravo kakor

tudi možnost, priti službenim potom do svojih pravic; s prednimi mojimi odredbami pa je poskrbljeno za to, da se bo to tudi izvršilo: ako ne, odprta je vsakomur službena pot za pritožbo višjemu svojemu štafetu, po potrebi osigurana tudi osebna intervencija. Organizacijam pa se priporoča, da svoje člane poučijo ter poznajo z detajlnimi odredbami zakona in drugih predpisov tudi v pogledu njihovih pravic, v slučaju potrebe da pomagajo tovariški svojim članom v tem, da sestavijo pravilno svoje pritožbe ozir. prošnje.

Tako veli g. direktor! Prebrali smo vso okrožnico in jo primerjali z naslovom okrožnice, žal pa moramo ugotoviti, da v celi okrožnici ni točnih navodil radi »prava osebja«, enako ne o »skrbi uprave za osebje«. Zato v interesu osebja, kot v interesu državnih prometnih naprav ponovno povdarjamo in zahtevamo: **Da se spoštuje vse pravice osebja glede dopustov, odmorov in prostih dni, glede osemurnika, napredovanja v položajnih plačah, rednega povišanja urnih plač.**

Ne samo povdarjati dolžnosti, ampak tudi pravice.

Redna oblastna skupščina bolniškega fonda.

Vršila se je v nedeljo, dne 2. februarja t. l., skoraj ob polnoštevni udeležbi izvoljenih (42) in imenovanih (37) skupščinarjev. Skupščina je več ali manj pokazala zopet, da je oblastna uprava ob pogojih svojega sedanjega življenja, diktiranih po uredbi in pravilniku, več ali manj zgolj formalna ustanova in ima praktično vrednost edinole kot administrativno telo — brez vsakršnega **znatnejšega** praktičnega pomena pa je kot kompetentni činitelj v soodločevanju načelnih, tako rekoč življenskih vprašanj članstva bolniškega fonda.

Skupščina je seveda bila tudi — vsaj v glavnem — formalnost; s tem nočemo reči, da morebiti podcenjujemo načelno važnost te oblastne skupščine in prejšnjih oblastnih skupščin. Važna je v toliko, v kolikor danes nimamo boljše, važna je prav tako, kakor je važna za lačnega človeka skorjica kruha, pa čeprav ni s tem glad odpravljen. Važna je, ker je to — vsaj za zdaj — edini forum, ki omogoča članstvu po svojih izvoljenih zastopnikih vršiti presijo na odločujoče činitelje, na res kompetentni forum bolniškega fonda.

Reči moramo, da so se izvoljeni skupščinarji tega zavedali, zakaj vztrajali so do konca zborovanja na svojih mestih, kar ni mogoče trditi o vseh imenovanih skupščinarjih. G. predsednik skupščine ing. Müller-Petrič je majhno vestnost nekaterih gg. imenovanih skupščinarjev tudi opravičeno grajal. Sicer pa je to stvar uprave, ki je poslala svoje ljudi tja, da jo zastopajo. Če jo slabo zastopajo ali pa jo vobče ne zastopajo, je to račun, ki ga mora uprava sama iztirjati!

Poročilo uprave se ni čitalo, ker je za letošnje skupščino izdal upravni odbor tiskano poročilo, kar je skupščina s povdorkom odobrila.

S. Bahun je kritiziral poročilo uprave. Reči moramo, da njegova kritika ni, vsaj v glavnem ne, bila kritika poročila uprave, pač pa kritika dela centralnega upravnega odbora, odnosno dela centralne uprave. Morebiti se je komu ta kritika zdela odveč; pa vendar ni bila odveč, zakaj skupščina je forum, ki je kljub vsemu v ozki organski zvezi z odločilnimi činitelji fonda. In morada bi bilo umestno, da je s. Bahun to dejstvo nekoliko jače podčrtal in formalno precizneje oblikoval. Potrebno bi bilo, da bi izrecno povedal: Tudi uprava (ne samo delegati za glavno skupščino) naj obvešča merodajne činitelje o razpoloženju med članstvom, uprava naj podčrta povsod in ob vsaki priložnosti, da je treba kreniti na nova pota, če hočemo res nekaj, vsaj nekaj nuditi članstvu, če hočemo biti res tudi dejansko človekoljubni. Povedal je, kar smo že neštetokrat povedali in podudarili — in kar bomo še neštetokrat povedali, kar bomo pripovedovali vse dotlej, da bomo dosegli, kar je potrebno. S. Bahun pa je prav posebno podčrtal, vsaj z enim skoraj

neverjetnim primerom dokazano dejstvo, da ni vselej centrala kriva negativnih razmer v bolniškem fondu; v marsičem nosi krivdo tudi tukajšnja oblastna uprava. Glede na navedeni primer je s. Smasek razbremenil upravni odbor z izjavo, da ni upravnemu odboru bilo o primeru, ki ga je s. Bahun navedel, prav ničesar znanega, da zatoref ni na potek dogodka mogel upravni odbor vplivati; uprava sama na tozadevni Bahunov očitek ni reagirala.

Upravni odbor je na predlog oblastnega nadzornega odbora prejel soglasno zaupnico za svoje delovanje.

Proračun za leto 1930/31, ki znaša 19,339.500.— Din, je bil soglasno sprejet.

Tudi vsi predlogi, ki so že tako bili objavljeni v »Ujedinjenem Železničarju«, so bili brez vsakršne debate z nekaterimi umestnimi dodatki soglasno sprejeti.

Važno se nam zdi poudariti, da je po sprejetju predlogov s. Čanžek ugotovil za nekatere gospode zelo neljubo jim dejstvo, da na glavni skupščini ne glasujejo vsi za predloge, ki jih tukajšnja oblastna skupščina sprejme. Predlagal je, naj da oblastna skupščina nalog svojim delegatom, da bodo v Beogradu glasovali za tukaj že sprejete predloge. O predlogu ni bilo glasovanja, pač pa se je razvila ob tej priložnosti kratka, jedrnata, a zelo zanimiva debata. Rezultat le-te se da povedati s stavkom: **Delegati za glavno skupščino so moralno obvezani glasovati za vse predloge, ki jih tukajšnja oblastna skupščina sprejme.**

Naposled je s. Čanžek predlagal skupščini, naj sprejme naslednjo resolucijo:

Gospodu ministru socialne politike Beograd.

Skupščinarji oblastne uprave humanitarne fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, zbrani na oblastni skupščini dne 2. februarja 1930, so po razmotritvanju predlogov, ki jih stavijo organizacije poslodavcev za spremembo zakona o zavarovanju delavcev, sklenili, obrniti se do Vas, g. minister, s prošnjo, da pri reviziji socialne zakonodaje obvarujete neokrnjene vse dosedanje socialno-zaščitne zakone, ki pomenijo za delavce danes skromno oporo in so edini žarek upanja v težki življenski borbi.

Skupščina se obrača do Vas, g. minister, s prošnjo, da bi veljavnost splošnih socialno-zaščitnih zakonov v vsem razširili tudi na železničarje ter da bi odredili, da veljaj zakon o zaščiti delavcev tudi za državne prometne naprave in da se uvede med Središnjim uredom za zavarovanje delavcev in železničarsko bolniško blagajno reciprociteto.

Skupščina je resolucijo sprejela in s svojim sklepom dokazala tajinstvenim »privrednim krogom«, da morajo pri svojem furtimaškem »delovanju« računati celo z odporom na pol državnih ustanov.

Povdariti moramo disciplino in resnost, ki je bila značilna za ves potek skupščine, prav posebej glede na izvoljene skupščinarje.

Obračun in proračun bolniškega fonda.

V informacijo članstva prinašamo danes pod A.) obračun bolniškega fonda za čas od 1. IV. 1928 do 31. III. 1929 in pod B.) proračun za bodoče budžetsko leto, to je za čas od 1. IV. 1930 do 31. III. 1931. Proračun za bodoče leto je sestavljen na podlagi izkušenj v letih 1928 in 1929 ter ne prenese nikakega črtanja in štedenja. Izredni prispevek drž. prometne naprave v znesku nekaj nad 9 milijonov dinarjev, nikakor ni pretiran, saj dolguje državna prometna naprava bolniškemu fondu še vedno vsoto nad Din 14.000.000.—, kar je razvidno iz sledeče statistike:

Neplačani v § 43 naredbe M. S. 16276 /22 predvideni letni prispevek iz državnega prometnega budžeta

za leto	Din
1923/24	338.412.91
1924/25	4.235.761.37
1925/26	5.082.441.74
1926/27	4.434.961.22
1927/28	4.072.040.90
1928/29	2.209.222.25
	Din 20,372.840.39

Dotacija na tekočem računu b. f. pri dir. drž. žel. v Ljublj. po gen. dir. vsled naloga centr. upr. h. f. za l. 1924/25, 1926/27, 1927/28

à	1.200.000.—
1928/29	2.500.000.—
	Din 6,100.000.—
	Ostanek Din 14,272.840.39

Iz spodaj objavljenega obračuna je razvidno, da se je v budžetskem letu 1928/29 porabilo skoraj vse kreditne, le na partiji za kopališča je ostalo okoli Din 120.000.—, kateri znesek pa je tudi že določen, da se izplača vsem, ki so bili v toplicah, še po Din 15.— dnevno kot izreden prispevek.

Obračun

dohodkov in izdatkov od 1./4. 1928 do 31./3. 1929 budž. leta 1928/29.

a) Dohodki.

Vlogi (prispevki) članov boln. fonda:

1.5%	Din 1,985.379.65
3%	Din 2,669.518.36
	Din 4,654.898.01
Prispevki drž. prometne uprave	Din 2,445.675.76
Kazni drž. prometn. osebja po čl. 146 zak. o drž. prom. osebju	Dir 177.966.14
Kavcije (5%) od lekarniških računov	Din 1.881.—
Vrnjeni davek osebja	Din 63.—
Razni dohodki (takse za duplikate članskih listov itd.)	Din 2.283.—
Dotacija gener. dir. drž. žel. na tekočem računu b. f. pri dir. drž. žel. v Ljubljani	Din 2,500.000.—
vsota dohodkov	Din 9,782.766.91

b) Izdatki.

Za zdravnike in ostalo osebje zaposleno v b. f.	99.64%	Din 1,644.066.58
Za zdravila, obvezila in druge pripomočke za zdravljenje	99.98%	Din 1,499.733.61
Za zdravljenje v bolnicah	99.96%	Din 899.659.25
Za hranarino	99.75%	Din 1,496.237.05
Za pogrebne	82.60%	Din 371.696.26
Za potne in prevozne stroške	57.73%	Din 28.865.—
Za zdravljenje v kopališčih in zdraviliščih	55.82%	Din 145.123.89
Za zdravniško in babiško pomoč ob nosečnosti, por. in otr. postelji	92.09%	Din 1,381.320.81
vsota izdatkov		Din 7,466.702.45

Prenos pasivn. salda budž. l. 1927/28 po tek. rač. direkcije

Akt. saldo budž. l. 1928/29 po tekočem računu dir.	Din 191.355.77
skupaj	Din 9,782.766.91

Predlog proračuna.

Proračun

bolniškega fonda za državno prometno osebje kraljevine Jugoslavije pri direkciji drž. žel. v Ljubljani za budžetno leto 1930/31.

Dohodki.

Vlogi (prispevki) članov boln. fonda

a) neregularnega osebja	Din 2,700.000.—
b) reguliranega osebja	Din 2,300.000.—
Prispevki državne prometne uprave	
a) za neregularno osebje	Din 2,700.000.—
b) za regulirano osebje	Din 2,300.000.—
Dohodki denarnih kazni	
a) po zakonu o državnem prometnem osebju in	
b) po obstoječem pravilniku za neregularno osebje	Din 170.000.—
c) po naredbi M. S. 16276/22, odn. zač. pravilniku bolniškega fonda	Din 500.—
Razni dohodki	Din 500.—
skupaj	Din 10,171.000.—
Izredni prinosi drž. prometne ustanove	Din 9,168.500.—
vsota dohodkov	Din 19,339.500.—

Izdatki.

Partija 1. Izdatki za zdravnike in ostalo osebje, zaposleno v bolniškem fondu

a) plače honorarnih prom. zdravnikov v smislu pravilnika za zdravn. službo boln. fonda analogno razpisu Centr. upr. hum. f. št.1648/1927 po Din 30.— letno od člana in po Din 30.— od km. prideljene proge povprečno	Din 450.000.—
a) ev. povišek na Din 40.— od km in Din 40.— od člana	Din 200.000.—
b) dnevnice zdravnikov pod a) po čl. 18 pravilnika za zdravn. službo b. f.	Din 70.000.—
c) nagrade zdravnikom pod a) za pomoč pri porođih (abortusih) in ostalemu osebju na poslih boln. f.	Din 60.000.—
d) plače hon. prom. zdravnikov po čl. 21 in 22 pravilnika za zdr. službo b. f.	Din 40.000.—
e) plače specialistov na odd.: 1. centr. amb. Ljubljana 2. centr. amb. Maribor 3. za zobozdravn. oskrbo	Din 254.400.— Din 108.000.— Din 1.990.000.—
skupno	Din 3,172.400.—

Partija 2. Izdatki za zdravila, obvezila in druge pripomočke za zdravljenje:

a) za zdravila	Din 1,800.000.—
b) za zavojni material	Din 150.000.—
c) nabava medic. aparatov in inventarja za centralne ambulante	Din 120.000.—
d) preureditev prostorov za rentgen v centr. ambulanti in ordinac. prostorih C. A. v Mariboru	Din 120.000.—
e) popravila inventarja in aparatov centr. ambul.	Din 30.000.—
f) ostale sanit. potreščine	Din 80.000.—
vsota partije 2	Din 2,300.000.—

Partija 3. Izdatki za zdravljenje v bolnicah

	Din 1,550.000.—
--	-----------------

Partija 4/1. Den. pomoč za hranarino

	Din 1,800.000.—
--	-----------------

Partija 4/2. Den. pomoč za pogrebno

	Din 500.000.—
--	---------------

Partija 5. Izdatki za potne in prevozne stroške, prevoz boln. in spremljevalcev

	Din 50.000.—
--	--------------

Partija 7. Izdatki za zdravljenje v kopališčih in zdraviliščih

a) v kopališčih	Din 300.000.—
b) v zdraviliščih	Din 350.000.—

Partija 8. Izdatki za zdravn. in bab. pomoč ob nosečnosti, porodu in otročji postelji

	Din 1,800.000.—
Prinos k rez. fondu 10%	Din 1,017.100.—

Partija 9a. Investicije za zgradbo okrevališča

	Din 3,000.000.—
--	-----------------

Partija 9b. Investicije za zgradbo sanatorija za tuberkulozne

	Din 3,500.000.—
--	-----------------

Din 19,339.500.—

V glavnem so se v proračunu povisale postavke za zobozdravljenje na skoro Din 2.000.000.— ter so se vstavili tudi krediti za investicije v znesku Din 6.500.000.—, in sicer za zgradbo okrevališča in sanatorija za tuberkulozne. Ti dve zgradbi naj bi se zgradili na primernem kraju na območju ljubljanske direkcije, ker je dosedaj bolniški fond kupoval razna zdravišča, hiše itd. le na območju drugih direkcij in s tem seveda in-

direktno oškodoval zlasti člane iz ljubljanske direkcije, ki se vsled oddaljenosti niso mogli posluževati ugodnosti v teh zgradbah.

Tudi ljubljanska direkcija je poklicana, da zastavi ves svoj vpliv v Beogradu, da se krediti za gornje investicije ne bodo črtali iz našega proračuna in da pride tako tudi ljubljanska oblastna uprava do sanatorija in okrevališča.

„Možatost“ gospodarskih krogov.

Izjava centralnega tajništva Delavskih zbornic.

Z ozirom na objavo delodajalskih predlogov v pogledu revizije socialne zakonodaje izjavlja Centralno tajništvo Delavskih zbornic, da je ta objava nepopolna.

Iz objave v časopisih ni na primer razvidno, da zahtevajo delodajalske korporacije, da se sme razgovarjati inšpektor dela z delavci le v prisotnosti delodajalca ali njegovega zastopnika, da ne sme pregledati knjig in ostalih dokumentov, v kolikor se nanašajo na položaj delavstva; da se ne sme posluževati pri svojem poslu strokovnih pripomočkov; da ne sme izdajati odredb, ki se tičejo izboljšanja obratov v higijenskem pogledu in da je še nebroj drugih zahtev, ki bi onemogočile vsako delovanje inšpektorjem dela, ako bi se jim ugodilo.

Iz objavljenih zahtev tudi ni razvidno, da se protivijo izvedbi zavarovanja delavcev za slučaj onemoglosti in starosti potom zakona, marveč zahtevajo, da se naj izvede to zavarovanje potom uredbe; da zahtevajo, da naj prispevajo za nezgodno zavarovanje polovico tudi delavci. Po dosedanem zakonu gredo namreč prispevki za nezgodno zavarovanje izključno v breme podjetnika. Dalje zahtevajo, da mora prispevati za bolniško zavarovanje eno tretjino država.

Vse te zahteve merijo pa dejansko na to, da bi se upropastilo celotno zavarovanje.

Iz zahtev ni dalje razvidno, da predlagajo, da se zmanjšajo denarne dajatve v slučaju bolezni in da so pravice na nezgodno rento tako okrnjene, da bi na primer ne imel delavec, ki bi izgubil radi obratne ne-zgode eno roko, pravice do nikake rente.

Iz objavljenih zahtev istotako ni razvidno, da zahtevajo delodajalske korporacije odredbe o delovnem času v tej obliki, da bi bili podjetniki absolutni gospodarji v tem pogledu. Te zahteve tudi onemogočavajo dojenje otrok materam-delavkam.

Vsa navedena vprašanja so pa za dva milijona delovnih moči v naši državi in radi tega za celo državo eksistenčne važnosti. Radi tega je nespametno skrivati bistvene cilje in se izogibati javni diskusiji. Z ozirom na to naj delodajalci priobčijo svoje zahteve, ki so jih stavili, možato in res v celoti. Tedaj bomo povedali istotako možato, kako dalekosežne so te zahteve za delavstvo in za državo.

Posebno izdajo »Delavca« 4. januarja 1930 in »Ujed. Železničarja« od 15. januarja 1930 čitajte še enkrat in videli boste, kakšne so v resnici zahteve delodajalcev.

Da pa že sedaj vidimo, kake so zahteve delodajalcev, evo, kaj je objavil uradni dopisni urad. Čitatelji si naj to poročilo pazno prečitajo, pa bodo videli, da zahtevajo delodajalci zase svobodo in vpliv na vse, delavstvu pa odrekajo razne pravice in dajatve.

Evo, kako se glasi to poročilo:

Sklicanje občnih zborov.

Vsi občni zbori v Sloveniji se vrše tekom februarja in marca, in sicer s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo dosedanega odbora.
2. Razrešnica in volitev novega odbora.
3. Poročilo delegata centrale o delu saveza v preteklem letu in direktive za bodoče delo.
4. Poročilo o delu naših zastopnikov v bolniški blagajni.
5. Slučajnosti.

Občni zbori se vrše po sledečem razporedu:

- Podružnica Celje:** V nedeljo, dne 16. februarja ob 8. uri zjutraj v prostorih Delavske zbornice.
- Podružnica Ormož:** V nedeljo, dne 16. februarja ob 11. uri dopoldne v prostorih gostilne Gaberc.
- Podružnica Maribor I:** V ponedeljek, dne 17. februarja ob 17. (5.) uri v prostorih gostilne Gačnik — Studenci.

NAŠA PRILOGA!

Čitajte današnje prilogo »Delavske Politike«. Ko ste jo prečitali, jo izročite svojemu prijatelju, ki jo mora tudi čitati! Uprava »Delavske Politike« namerava naši prihodnji številki priložiti naročilne karte, s katerimi se bo »Delavske Politike« lahko naročilo za mesec dni brezplačno na poskušnjo.

Oglas

Podružnica Maribor II: V ponedeljek, dne 17. februarja ob 19. (7.) uri v Ljudskem domu — Ruška cesta.

Podružnica Ptuj: V ponedeljek, dne 17. februarja ob pol 16. (pol 4.) uri v prostorih gostilne Šegula.

Podružnica Murska Sobota: V ponedeljek, dne 17. februarja ob 21. (9.) uri v prostorih gostilne Turk.

Podružnica Zalog: V nedeljo, dne 2. marca ob 14. (2.) uri v prostorih gostilne Siherl.

Podružnica Ponikva: V nedeljo, dne 2. marca ob 8.30 (pol 9.) uri v prostorih gostilne Gobec.

Podružnica Slov. Gradec: V nedeljo, dne 2. marca ob 9. uri v prostorih gostilne Rup.

Podružnica Brežice: V nedeljo, dne 16. marca ob pol 10. uri v prostorih gostilne Zorko.

Podružnica Brezno: V nedeljo, dne 16. marca. Kraj in čas še objavimo.

Pozivamo vse organizirane sodruge, da se občnih zborov sigurno in točno udeležijo.

Železničarji pred sodiščem.

Na drugem mestu smo prinesli poročilo o sodnijski obravnavi radi rajhenburške katastrofe, v kateri je bil prometnik oproščen in pri kateri je celo državni tožitelj kot olajševalno navajal pomanjkanje varnostnih naprav in stroge kazni zamud.

Veseli nas to zadoščenje železničarjem, ker je ta razsodba udarec v obraz onim, ki so obsojali železničarje kot malomarne, površne, kateri so grozili s še večjimi kaznimi.

Vendar ta obravnava ni edina: v kratkem se bo izvršila sodna obravnava radi ne-zgode v Zagorju, kjer se je tudi hotelo vlakosprememu in strojnemu osebju naprtiti vso krivdo. Bili so odstavljeni od vozne službe, nato celo suspendirani, vendar niso klonili glave in njih nedolžnost se bo v najkrajšem času izkazala pred rednim sodiščem. Naš savez je zbral mnogo obtežilnega materiala zlasti glede varnostnih naprav in posebno še glede uvoznih znamenj v Zagorju in sodišče je že odredeno razpravo preložilo, da se zasliši nove priče in zbere od našega pravnega zastopnika ponudeni dokazni material.

Pred sodiščem se bo obravnavala tudi ne-zgoda v Blanci od 9. januarja 1930 in tudi tam bomo dokazali, kako ne smejo biti na železnicah urejene varnostne (bločne) naprave, ako

se hoče preprečiti ne-zgode. Po teh obravnavah bomo prinesli o rezultatu obširnejše poročilo, danes pa apeliramo na železniško upravo, da naj od svoje strani posveča varnosti prometa največjo pažnjo, da izboljšuje varnostne naprave in da ne krši nikjer osemurnika. Le odpočitno osebje more vestno in točno vršiti svojo službo, kdor pa hoče zamenjati človeka s strojem, pa naj pomisli, da človek ni iz železa, stroj pa nasprotno nima živcev, vendar ima na pr. vsak stroj naprave, ki kažejo največji mogoč pritisk in če človek v svoji lahkomišelnosti hoče iz stroja iztisniti še več sile — stroj eksplo-dira! Dolžnost predpostavljenih je, da izkušnje, dobljene na mrtvih — železnih strojih, upoštevajo tudi pri živih delovni sili. Ne prenapenjati, ker drugače lok poč! Ne izsiljevati iz človeka več, kot njegove fizične sile in splošni delavsko-zaščitni zakoni dopuščajo!

8 — 8 — 8!

To formulo upoštevaj delodajalec! To formulo izvajaj železniška direkcija in zmanjšale se bodo ne-zgode, promet bo točnejši, sigurnejši in varnejši in dobiček bo obojestranski.

Osem ur delu, osem ur odpočitku, osem ur izobrazbi, razvedrilu!

Važno za železničarje.

a) Pozor pri protokolih.

Sistem kaznovanja je v ljubljanski direkciji vedno strožji in pretežna večina prizivov proti kaznim je brezpredmetna. V več slučajih smo dosedaj že ugotovili, da železničar podpiše protokol, ne da bi ga preje prebral in tako lahko seveda podpiše tudi svojo smrtno obsodbo. Druge slučaje smo enako ugotovili, kjer zaslišujoči uradnik izprašuje prizadetega, kako se je ta in ta stvar pripetila in koncem celega pogovora sam napiše iz pripovedovanj obdolženca cel zapisnik.

Sigurno se v takih slučajih lahko pripeti, da so izjave obdolženca čisto drugače ali vsaj v drugem smislu napisane, kot je ta povedal.

Da se zavarujete proti napačnim izjavam, pazite, sodrugi, pri vsakem protokolu na sledeča navodila:

1. Predno protokol podpišem, ga bom sam prebral in če vse odgovarja mojim navedbam, ga bom podpisal takoj koncem zapisnika.

2. Če je kaka stvar drugače napisana, kot sem povedal, bom zahteval popravek in šele potem, ko bo popravljeno, bom zapisnik podpisal.

3. Če na prvi zapisnik moram navesti vse razbremenilne priče in zahtevati, da se jih zasliši.

4. Predno odgovorim na vprašanje, moram vedno točno premisliti, kaj odreja tozadevno signalni pravilnik, saobračajni pravilnik itd., da bo moj odgovor v skladu s predpisi. Večkrat se pripeti, da se zaslišanje zavleče po cele tedne in včasih bo kdo zaslišan po preteku enega ali dveh mesecev. Na slučaj se ne more več točno spominjati, zagovor je nesiguren in edina posledica je kazen.

Zato bodi poglobljena dolžnost vsakega železničarja, da si o vseh nedostatkih in o vsej svoji službi sploh, vodi male zabeležbe, ki zlasti pri protokolih vedno prav pridejo.

b) Proč s pijančevanjem!

Zadnje mesece se je zopet pripetilo par slučajev, da so bili železničarji radi vinjenosti odpuščeni iz železniške službe ne oziraje se na število službenih let. Opozorjamo vse, da je generalna direkcija izdala najstrožje odredbe in da zahteva za slučaj vinjenosti v službi kot edino kazen: odpust iz službe.

Disciplinsko sodišče v Ljubljani je na pr. slučaj, ki ni bil težkega značaja in dotičnik sploh ni bil v eksekutivni službi, radi vinjenosti kaznovala le z denarno kaznijo, druga instanca v Beogradu pa je izrekla odpust iz službe, dasi ima dotičnik 20 let.

Opozorjamo vse v njih lastnem interesu, da pred službo in med službo ne zavživajo alkoholnih pijač. V težki in naporni službi, zlasti če železničar nima zadosti odmora, se lahko pripeti, da mu postane slabo, če opoteče ali kaj drugega in čim je preje pil alkoholne pijače, se to že lahko kvalificira za vinjenost.

Torej pred službo in med službo proč z vsakim alkoholom!

c) Prijavite vsako ne-zgodo.

Železničarji polagajo premalo pažnje na male ne-zgode v službi in jih večkrat, zlasti ako kljub ne-zgodi lahko vrše dalje službo, sploh ne prijavijo. Čez mesece, včasih celo čez leto dni pa nastopajo posledice in oni nimajo nikakih podatkov, da bi lahko zahtevali priznanje ne-zgode in so, zlasti če so v staležu kot delavci, občutno prizadeti, ker dobe mesto cele plače le 70% hranarino.

Zatorej veljaj za vse železničarje pravilo: Če se mi med službo kaj pripeti, da ali padem, me kaj udari, malenkostno rani, pade v oko, prijavim ne-zgodo in navedem svoje priče, da se naredi zapisnik, čeprav sem še sposoben, da vršim naprej službo, ker morda bodo jutri, čez teden dni ali čez mesec nastopile kake posledice.

CITAJTE DELAVSKO POLITIKO

d) Važno za železničarje, nastajljene 1. 1926.

Do leta 1926 so bili železničarji nastajljivi v ono stopnjo, kamor spadajo po službenih letih in ker so med tem postali stalni, so tudi obdržali dotične stopnje in napredujejo redno naprej. V letu 1926 pa so nekateri bili že nastajljivi v one stopnje, kamor spadajo po službenih letih, nekateri pa le v prvo stopnjo osnovne plače; bilo pa jih je tudi nekaj, ki so bili sicer prvotno nastajljivi v višjo stopnjo (peto ali šesto itd.), pa jih je potem direkcija na podlagi razzsodb državnega sveta pomaknila nazaj v prvo stopnjo. Eni kot drugi so težko čakali 1. januarja 1930, ko poteko 3 leta njih nestalnosti in se jih bo pomaknilo v one stopnje, kamor spadajo. Vendar so vsi ti v svojih upih kruto varani in ne samo oni, marveč tudi vsi tisti, ki so bili leta 1926 nastajljivi v višjo stopnjo osnovne plače, bodo sedaj pomaknjeni ob enem s priznanjem stalnosti nazaj v prvo stopnjo.

Pozivamo vse te, ki bodo prizadeti, da se čimpreje (tako, ki dobe tozadevne dekrete) javijo na centrali (v kolikor so iz Ljubljane ali bližnje okolice), odnosno iz svoji podružnici ter ji izročijo oni dekret iz leta 1926, kakor tudi sedanji dekret, s katerim bodo pomaknjeni nazaj v prvo stopnjo. Za vse te bomo naredili pritožbe na državni svet.

e) Imejtelji 20 odstotnih bonov, pozor!

Železničarji, ki imate 20 odstotne bone od svoječasne žigosanja kronskih novčanov, lahko te bone sedaj vnovčite in sicer najkasneje do 16. marca 1930. S temi boni lahko plačate zaostale davke do leta 1928, odnosno jih lahko prodate v raznih denarnih zavodih. S 17. marcem 1930 pa izgube vsako veljavo, zato, kdor še ima te bone, naj jih čimpreje odda. Danes se prodajajo približno po 50–60% njih vrednosti v denarnih zavodih, za davke pa se seveda vzamejo po nominalni vrednosti. Na deželi prodajte te bone raje kmetom, ki imajo zaostanke na davkih do leta 1928.

V naslednjem podajamo glavna navodila radi teh bonov:

Z dnem 17. januarja 1930 je stopil v veljavo zakon o jemanju iz obteka in o uporabljanju potrdil, izdanih po členu 10. zakona o vojni škodi, in 20% kronskih priznanic.

Po tem zakonu sprejemajo davčne uprave za odplačevanje davčnih zaostankov na neposrednih davkih in državnih pritiskih, dolžnih do konca leta 1928., navedena potrdila in navedene priznanice namesto gotovine.

Ne sprejemajo se za odplačilo dolga niti se ne priznavajo kronske priznanice izdane na ozemlju, ki je danes izven mej kraljevine.

Za poravnavo svojih davčnih zaostankov se s temi potrdili in priznanicami lahko koristijo ne samo osebe, na katere se glase, ampak vsak drug davčni dolžnik, ki jih ima.

Neukoriščen ostanek vsote, označen na potrdilu ali na priznanci, ki preseza osebni dolg enega prinosnika ali skupni dolg več prinosnikov omenjenih potrdil in priznanic, se nikakor ne bo več upošteval.

Navedenih potrdil in priznanic ne morejo v nobenem primeru uporabiti prinosniki za poravnavo davka, ki je bil odmerjen za leto 1929. ali kasneje.

Na vsakem potrdilu, odnosno na vsaki priznanci se zapiše pred davčnim, odnosno občinskim oblastvom, ki jih sprejema, ona oseba, ki se okoristi z njimi, in sicer svojo ime, odnosno jo zapiše, če je nepismana, uradnik pred prinosnikom in dvema pričama, in sicer z njenim imenom in prebivališčem, prav tako se zapiše vsota, ki je bila plačana zaradi poravnave davkoplachvalčevega davčnega dolga.

Na ta način je moči urediti stare davčne zaostanke samo do vstetega 17. marca 1930. Po tem roku se ne bodo ta potrdila in te priznanice v to svrhu več sprejemale in tudi se po tem roku država ne bi smatrala za zavezano, plačati zanje komurkoli ali karkoli.

Občinstvo, ki nima davčnih zaostankov do konca leta 1928., v tem roku lahko

proda potrdila, odnosno priznanice ali pa jih lahko svobodno odstopi osebami, ki imajo davčni dolg, a niso v posesti takih potrdil, odnosno priznanic.

Iz centralne uprave.

Člansko gibanje.

Pozivu centrale koncem oktobra 1929, da naj vse podružnice pojačajo svoje delovanje in pridobijo čim več novih članov, se je odzvalo precejšnje število agilnih naših sodrugov in danes sporočamo njih uspehe v mesecih november, december in januar.

V novembru so pridobili največ članov:

Beograd	64 članov
Ljubija	34 »
Šibenik	21 »
Ljubljana	4 »
Ozalj	3 »
Borovnica	3 »
Split	3 »
V ostalih podružnicah	16 »

Skupno v novembru . 148 članov.

V decembru pa je vrstni red sledeči:

Drvar	156 članov
Srnatica	33 »
Oštrelj	28 »
Prijedor	25 »
Beograd	16 »
Šibenik	5 »
Sisak	4 »
Maribor I.	4 »
Ljubljana, Jasenovac,	
Sarajevo, Ljubija	12 »
ostale podružnice	15 »
Skupno v decembru	298 članov.

V januarju 1930 pa so bile najboljše sledeče podružnice:

Drvar	75 članov
Oštrelj	46 »
Zagreb	48 »
Podsused	16 »
Prijedor	11 »
Celje	10 »
Srnatica	9 »
Split	6 »
Novo mesto	3 »
Ljubljana	3 »
ostale podružnice	21 »
Skupno	248 članov.

V treh mesecih je torej pristopilo 694 novih članov.

Istočasno pa je centrala s 1. jan. 1930 črtala iz staleža vse, ki so bili tri mesece v zaostanku, to je, ki niso tedaj imeli plačane članarine za oktober. Črtanih je bilo:

v Mariboru I.	76 članov
v Mariboru II.	44 »
v Mariboru III.	39 »
v Ljubljani	17 »
v Ormožu	12 »
v Novem mestu	14 »
v Logatcu	7 »
v Kranjski gori	6 »
v Rogatcu	5 »
v Rakeku, na Pragerskem, Ljubiji po 4	12 »
v ostalih podružnicah	68 »
Skupno	300 članov.

Savez je torej v treh mesecih narasel za 400 članov.

Poziv železničarjem radi Cankarjeve družbe.

Vse one sodruge, ki so bili v letu 1929 naročniki Cankarjeve družbe, pozivamo, da nam čimpreje sporoče, kaj jim v knjigah za leto 1930 ni ugajalo, kaj smatrajo za nepravilno ter istočasno naj nam sporoče tudi vse želje, kakšne naj bodo knjige za bodoče leto in zlasti, kaj naj se v koledarju izpopolni.

Upamo, da se bo letos število železničarjev-članov Cankarjeve družbe podvojilo ter pozivamo vse zaupnike, da gredo na delo za pridobivanje novih članov.

Pritožbe radi bolniške blagajne.

Iz več krajev prihajajo na centralo pritožbe nad postopani posameznih zdravnikov, da ne pridejo na dom, dalje radi zobozdravljenja, vendar pri vseh teh pritožbah pogrešamo točnih podatkov. Pavišalnih pritožb v bodoče ne pošiljajte, ker so za našo sodruge v upravnem odboru bolniške blagajne brez vrednosti, pač pa javite vsak slučaj, kjer mislite, da ste prikrajšani ali da se vam godi krivica, s točnimi podatki centrali. Nobenemu se ni treba bati, da bo vsled tega preganjan.

Podružnice — pozor!

Tekom meseca januarja in deloma v februarjem obratoma je plačalo večje število članov, ki so bili v zaostanku in so bili začetkom januarja obveščeni, da so črtani, svoj zaostanek. Doslej je plačalo zaostanek že 43 zamudnikov. Da se centrali prihrani delo, naročamo podružnicam, da pri takih članih, ki plačajo za nazaj in so bili že črtani iz staleža, vedno pošljejo sledeče podatke:

Članska številka, ime, priimek, čin, bil član saveza od . . . do . . . ter njegov naslov, kam naj se pošilja list.

Centralna uprava USŽJ.

Internacionalni pregled.

Avstrijske strokovne organizacije in brezposelnost.

Zahteve avstrijskih strokovnih organizacij za odpravo nezaposlenosti.

Dunajska strokovna komisija je imela sejo, na kateri je sklenila minimalni program za omejitev nezaposlenosti. Program obsega sedem točk, in sicer:

1. Zvezna država naj nujno naroči svoje potrebščine zase, za svoje zavode in obrate kakor tudi zvezne železnice. (To so investicije in potrebni material.)

2. Zgradi naj se produktivna preskrba nezaposlenih in poveča investicijsko delovanje javnih korporacij; razširi naj se produktivna preskrba nezaposlenih na posamezne stroke industrije in trgovine. (To je državno pospeševanje produkcije in investicij.)

3. Ustanovi naj se kreditna organizacija za inozemska naročila industrije in pritegne k temu banke in hranilnice.

4. Strogo po zakonu naj se izvaja osemurnik; omeje naj se nadure na posameznih obratnih oddelkih in posameznih delavcev, ki služijo zvišani produkciji.

5. Ukrene naj se, da se ne bodo sprejemali kmetiški delavci k težki industriji, zveznim železnicam in javnim obratom.

6. Strogo naj se izvaja zakon o varstvu domačih delavcev.

7. Preprečiti se mora delo oseb, ki so že drugje zaposlene (dvojna zaposlitev).

Z ozirom na naraščajočo nezaposlenost so avstrijske strokovne organizacije morale skleniti ta minimalni program, da zajeze najhujšo nesrečo za delavca — glad in bedo, ki sta navadno posledica nezaposlenosti.

tretje (tretjič) itd. O števniki smo povedali zadostno.

Vrnimo se na predzadnji stavek v šestnajsti nalogi, kjer vidimo vporabo predloga *da* (namesto navadnega *de*).

Delni rodilnik stoji tedaj, kadar ne mislimo na celoto kake reči, temveč samo na njen del. V esperantu izražamo ta sklon s predlogom *da*. Beseda, ki stoji pred *da*, nam pove, koliki del imamo v mislih, beseda za tem predlogom pa označuje predmet sam in ima navadno obliko imenovalnika brez člana *la* n. pr. *glaso da vino* čaša vina, pazi! (*glaslo de vino* pomeni: čaša za vino, iz katere se pije vino, torej vinska čaša). *Metra da drapo* meter sukna, *multe da papero* mnogo papirja itd.

Preidite na vprašanja in odgovore v šestnajsti nalogi, potem pa na:

Deksepa leciono. Sedemnajsta naloga.

Prevod:

1. prvi — dvojen — zadnji -a -o;
2. drugi — štirikrat — cel -a -o;
3. šestindeseti — prvič — ducat jajc;
4. tretjina — tretjič — celo;
5. desetina — dvojka;
6. polovična jabolka — stotero;

Preidite na vprašanja in odgovore, potem pa na:

Dekoka leciono. Osemnajsta naloga.

Numerirajte od 1 do 3 (pred oklepaji). Prevod:

1. Jaz bom ostal (v času od) petnajst dni.
2. On je šel v Paris.
3. Oni ubogajo očeta.

Gornji trije stavki so izraženi v Esperantu na dva načina, in sicer: a) s predlogom in b) samo s tožilnikom, in to tam, kjer označujemo smer, oziroma čas. N. pr. *Mi iras Parizon*, Jaz grem v Parizo (tudi: *mi iras al Parizo*). *Restu tri tagojn*, Ostanite tri dni (tudi: *restu dum tri tagojn*). *Venu dimanĉon*, Pridite v nedeljo (tudi: *Venu je dimanĉo*) itd. Vežbajte stavke in preidite na:

Deknaŭa leciono. Devetnajsta naloga.

Prevod: 1. Mačka je v sobi. 2. On gre v sobo. 3. On sedi na mizi. 4. On skače na mizo. 5. Položiti (postaviti). 6. Nič. 7. Liti (točiti).

Tolmačenje: V drugem stavku označuje četrti sklon *ĉambro* smer, kretnje (Kam gre on?). *Li iras en la ĉambro* bi značilo: on gre v sobi. Isto imate v četrtem stavku. On skače na mizo (smer, kam?). *Li saltas sur la tablo* bi značilo: On skače na mizo (se nahaja na njej in skače). (Nadaljevanje sledi.)

Odsek vlakospremnega osebja USŽJ Ljubljana.

Vabilo

na članski sestanek vlakospremnikov, ki se vrši dne 21. t. m. ob 15. (3.) uri v vestibulu Delavske zbornice s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo centrale in odseka.
2. Lokalne zadeve, rang in drugo.
3. Priprave za bodoči turnus.
4. Razno.

Dolžnost članov je, da se sestanka sigurno udeleže, ker je zelo važen in se na poznejše kritike sklepov ne bo moglo ozirati.

Odsek vlakopr. osebja USŽJ.

Razno.

Občni zbor ljubljanske podružnice našega Saveza

se vrši v četrtek, dne 20. februarja t. l. v vestibulu Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Pozivamo vse naše člane, da se občnega zbora zanesljivo udeleže.

Odbor.

Občni zbor »Podpornega društva železniških uslužbencev in vpokojencev v Ljubljani« se vrši letos dne 23. februarja v salonu restavracije Ljubljana gl. kolodvor. Začetek ob 8. uri zjutraj. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Podružnica Maribor sklicuje redni letni občni zbor v torek, dne 18. februarja ob 19. (7.) uri pri »Belem zajcu«.

Zahvala.

Podpisani se iskreno zahvaljujem USŽJ podružnici Celje za sprejeto podporo, katero sem prejel v dolgoletni boleznj svoje žene; zato vam ključem: železničarji, vsi v organizacijo Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije.

Vodovnik Franc, progovni delavec Polzela.

PRIPOROČAMO TRGOVINO Z ŽELEZINO FRANC STUPICA V LJUBLJANI GOSPOSVETSKA CESTA 1

„UJEDINJENI SINDIKATI“

organ svobodnih delavskih sindikatov v sestavi „Ujedinjenega Radniškega Sindikatnega Saveza Jugoslavije“ je centralno glasilo naših strokovnih organizacij. Izhaja mesečno enkrat na 16 straneh in stane polletno Din 12.—. Prinaša poučne in zelo dobre članke in poročila o našem gibanju. Organizacije, naročajte ga in tudi člani, ki jim je do strokovne izobrazbe, bi ga morali imeti.